

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal

vámszakmai és nemzetközi elnökhelyettes által kiadott 3001/2023. útmutató

az orosz-ukrán konfliktus miatt elrendelt újabb uniós szankciókról, különös tekintettel a kettős felhasználású termékek és a tűzfegyverek tranzitjára, valamint Oroszország ipari és technológiai kapacitásainak megerősítéséhez felhasználható, illetve Oroszországnak bevételt generáló egyes termékekre

Az orosz-ukrán konfliktus miatt az Európai Unió Tanácsa 2023. február 26-ai hatállyal elfogadta a tizedik szankciós csomagot Oroszországgal szemben. A vámhatósági feladatellátást alapvetően az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet (a továbbiakban: 833/2014/EU rendelet) módosításáról szóló 2023/427/EU tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2023/427/EU rendelet) érinti. A 2023/427/EU rendelet vámhatósági ellenőrzésekkel összefüggő rendelkezései a következők.

1. A kettős felhasználású termékek és a tűzfegyverek Oroszország területén történő átszállításának tilalma

1. A 2023/427/EU rendelet 1. cikk 2. pontja a 833/2014/EU rendelet 2. cikkét új (1a), (3a) és (4a) bekezdésekkel egészítette ki. A 833/2014/EU rendelet 2. cikk új (1a) bekezdése alapján az Európai Unióból (a továbbiakban: EU) kivitt kettős felhasználású termékek Oroszország területén keresztül történő átszállítása (tranzitja) is tilos. A 833/2014/EU rendelet 2. cikk új (3a) bekezdése tilalom nem vonatkozik a meghatározott célokra (pl. humanitárius, egészségügyi, orvosi, szoftverfrissítés) szánt termékek tranzitjára. Ebben az esetben a kettős felhasználású termékek forgalmára irányadó 2021/821/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyre lesz szükség. A 833/2014/EU rendelet 2. cikk új (4a) bekezdése szerint az illetékes hatóságok (Magyarországon Budapest Főváros Kormányhivatala) meghatározott felhasználásra (pl. atomenergia polgári felhasználása, tengerészet) szánt kettős felhasználású termékek esetében engedélyezheti az Oroszország területén történő tranzit szállítást.
2. A 2023/427/EU rendelet 1. cikk 3. pontja a 833/2014/EU rendelet 2aa. cikkét új (1a) bekezdéssel egészítette ki. Ezzel az EU-ból kivitt tűzfegyverek, tűzfegyverdarabok, alapvető alkotóelemeik és lőszerük Oroszországon keresztül történő átszállítása (tranzitja) szintén tilos. Eddig csak az Oroszországba irányuló kivitel volt tiltott a 833/2014/EU rendelet 2aa. cikke szerint.

2. Az Oroszországgal szemben elrendelt kiviteli tilalmakat érintő változások

3. A 2023/427/EU rendelet 1. cikk 4. pontja a 833/2014/EU rendelet 3c. cikkét új (5c) bekezdéssel egészítette ki. A 833/2014/EU rendelet XI. mellékletének (légi járművek és alkatrészeik) új „D” részében vámtarifaszám szerint szereplő áruk Oroszországba történő kivitele tilos. Ugyanakkor a kiviteli tilalom nem vonatkozik az új „D” részben szereplő áruk esetében a 2023. február 26. előtt megkötött szerződések vagy az ilyen szerződések teljesítéséhez szükséges járulékos szerződések 2023. március 27-ig történő teljesítésére.

4. A 2023/427/EU rendelet 1. cikk 7. pontjának a) pontja a 833/2014/EU rendelet 3k. cikkét új (3c) és (5b) bekezdésekkel egészítette ki. A 833/2014/EU rendelet XXIII. mellékletének (Oroszország ipari kapacitásainak fejlesztéséhez felhasználható áruk) új „C” részében vámtarifaszám szerint szereplő áruk Oroszországba történő kivitele tilos. A 833/2014/EU rendelet 3k. cikk új (3c) bekezdése alapján a kiviteli tilalom nem vonatkozik a XXIII. melléklet új „C” részében szereplő áruk esetében 2023. február 26. előtt megkötött szerződések vagy az ilyen szerződések teljesítéséhez szükséges járulékos szerződések 2023. március 27-ig történő teljesítésére. A tilalom alóli átmeneti mentesség nem vonatkozik a XXIII. melléklet új „C” részében szereplő, a 7208 25, a 7208 90, a 7209 25, a 7209 28 és a 7219 24 vámtarifaszámok alá sorolt termékekre. A 833/2014/EU rendelet 3k. cikk új (5b) bekezdése alapján a XXIII. melléklet új „C” részében szereplő termékek kivitele, eladása, szállítása, átadása engedélyezhető, ha e termékekre a repüléstudományt érintő iparban felhasznált titántermékek előállításához van szükség.
5. A 2023/427/EU rendelet 1. cikk 7. pontjának b) pontja módosította a 833/2014/EU rendelet 3k. cikk (5a) bekezdését. Ezzel módosultak a 833/2014/EU rendelet XXIII. mellékletében szereplő áruk engedély alapján megvalósítható kivitelének szabályai. Már csak a 8417 20 vámtarifaszám alá tartozó áruk eladása, szállítása, kivitele engedélyezhető, ha ezekre az árukra személyes háztartási használat céljából van szükség (korábban a 8419 81 80 és a 8438 10 10 vámtarifaszám alá tartozó áruk háztartási célú felhasználásra történő kivitele is engedélyezhető volt).

3. Az Oroszországgal szemben elrendelt behozatali tilalmakat érintő változások

6. A 2023/427/EU rendelet 1. cikk 6. pont a) alpontja a 833/2014/EU rendelet 3i. cikkét új (3d) és (3da) bekezdésekkel egészítette ki. Továbbá a 2023/427/EU rendelet 1. cikk 6. pont b) alpontja módosította a 833/2014/EU rendelet 3i. cikk (5) bekezdését. A 833/2014/EU rendelet XXI. mellékletének (Oroszországnak jelentős bevételeket generáló és ezáltal az ukrajnai helyzetet destabilizáló intézkedések meghozatalát biztosító termékek) új „C” részében vámtarifaszám szerint szereplő áruk Oroszországból történő behozatala tilos. A 833/2014/EU rendelet 3i. cikk új (3d) bekezdése alapján a tilalmak nem vonatkoznak az új „C” részben szereplő áruk esetében 2023. február 26. előtt megkötött szerződések vagy az ilyen szerződések teljesítéséhez szükséges járulékos szerződések 2023. május 27-ig történő teljesítésére.
7. A 833/2014/EU rendelet 3i. cikk új (3da) bekezdése alapján nem vonatkozik a behozatali tilalom 2024. június 30-ig a XXI. melléklet „C” részében feltüntetett 2803 és 4002 KN kód alá sorolt árukra. A 833/2014/EU rendelet 3i. cikk módosított (5) bekezdése alapján e termékek Oroszországból történő behozatalára, vásárlására vagy szállítására a jelzett időpontig behozatali mennyiségi kontingenst vezettek be, amelyekre a 2447/2015/EU bizottsági végrehajtási rendelet 49-54. cikkei irányadók.¹
8. A 2023/427/EU rendelet 1. cikk 15. pont a) alpontja a 833/2014/EU rendeletet új 12e. cikkel egészítette ki. Az új rendelkezés (1)-(5) bekezdései alapján a vámhatóságok az EU-ban található, behozatali tilalom hatálya alatt álló árukat kiadhatják a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Unió Vámkódex) 5. cikk 26. pontja alapján, ha azokat az Unió Vámkódex 134. cikkével összhangban vám elé állították a behozatali tilalom hatálybalépése vagy alkalmazásának időpontja előtt (attól

¹ Módosította a 3002/2023. útmutató, érvényes 2023. március 21-től.

függően, hogy melyik a későbbi időpont). A vámhatóság az árukat nem adhatja ki, ha alapos a gyanú a szankciók megkerülésére. Ilyen esetben az az érintett áruk Oroszországba történő újrakivitelét nem lehet elvégezni. Az ilyen árukkal kapcsolatos kifizetéseknek összhangban kell lenniük a 833/2014/EU rendeletben és a 269/2014/EU tanácsi rendeletben írtakkal és azok célkitűzéseivel. Az EU területén tartózkodó és 2023. február 26. előtt az EU-ba behozott, vám elé állított, a 833/2014/EU rendelet alapján visszatartott árukat vámhatóság az előzőek szerint meghatározott feltételek alapján kiadhatja. A behozatali tilalom hatálya alá nem tartozó áruk Uniós Vámkódex szerinti – a 833/2014/EU rendelet új 12e. cikk (1) és (5) bekezdésében szereplő – átengedéséhez szükséges valamennyi eljárási lépést engedélyezni kell.

4. A tilalmakkal érintett termékeket és orosz entitásokat érintő változások

9. A 833/2014/EU rendelet IV. mellékletben szereplő, a kiviteli és behozatali tilalmakkal érintett orosz entitások (természetes vagy jogi személyek, szervezetek és szervek jegyzéke) bővült.
10. A 833/2014/EU rendelet VII. melléklete módosult, a kiviteli tilalom alá tartozó termékek (amelyek hozzájárulhatnak Oroszország katonai és technológiai megerősítéséhez, vagy a védelmi és biztonsági ágazat fejlesztéséhez) köre bővült. A VII. melléklet „A” részében áruleírás szerint feltüntetett minden termék kategóriát (I-X.) érinti a változás, ezen belül az elektronika, számítógépek, távközlés, információbiztonság, szenzorok és lézerek, navigáció és repülőelektronika, tengerészet, légtér és hajtórendszerek, vegyes termékek, különleges anyagok és kapcsolódó berendezések, anyagfeldolgozás területeit. Ezen kívül a VII. melléklet „B” részében vámtarifaszámok szerint feltüntetett termékek köre új termékekkel (pl. kapcsolótáblák, panelek, konzolok, amelyek több 8535 vagy 8536 vámtarifaszám alá tartozó készülékkel felszereltek elektromos-vezérlésre vagy villamosenergia elosztásra, televíziós kamerák, egyéb optikai műszerek és hőmérsékletmérők, antennák, egyéb fix kondenzátorok) bővült.
11. A 833/2014/EU rendelet XI. mellékletében vámtarifaszám szerint felsorolt, kiviteli tilalom alá eső termékek köre módosult, a melléklet új „D” résszel bővült. Az új „D” részben többek között a sugárhajtású gázturbina, légcsonk gázturbina, ezek alkatrészei szerepelnek.
12. A 833/2014/EU rendelet XXI. mellékletében vámtarifaszám szerint szereplő, behozatali tilalom alá eső termékek köre módosult, a melléklet új „C” résszel bővült. Az új „C” részben többek között a vazelin, a paraffinviasz, az ásványolajkocsz, az ásványolajbitumen, a természetes bitumen és aszfalt, a szén, a szintetikus és a természetes gumi termékek szerepelnek.
13. A 833/2014/EU 833/2014/EU rendelet XXIII. mellékletében vámtarifaszám szerint szereplő, kiviteli tilalom alá eső áruk köre módosult, a melléklet új „C” résszel bővült. Az új „C” részben többek között a gipsz, a növények hagymái, a 27-29. árucsoportba sorolt vegyi anyagok, festékek és lakkok, kenőanyagok, műanyag, gumi és fatermékek, papíráruk, vas és acélárúk, műszerek, elektromos gépek, berendezések szerepelnek.

5. TARIC intézkedések és igazolás kódok

14. A 833/2014/EU rendelet 2023/427/EU rendelettel módosított és kiegészített mellékletei esetében elrendelt korlátozásokat és tilalmakat definiáló TARIC intézkedések és igazolás kódok bekerültek a TARIC3_HU és az ETR adatbázisba.
15. Amennyiben a 2023/427/EU rendelettel módosított 833/2014/EU rendelet XI. melléklet „D” részében feltüntetett áruk Oroszországba történő kivitele nem tilalmazott, a vám-árunyilatkozatok 44. rovatában az alábbi igazoláskódot kell szerepeltetni:
 - a) Y856: A 833/2014/EU tanácsi rendelet 3c. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tilalmak nem alkalmazandók (lásd a 3c. cikk (5c) bekezdésében foglalt szerződéses kivételeket).
16. Amennyiben a 2023/427/EU rendelettel módosított 833/2014/EU rendelet XXI. melléklet „C” részében feltüntetett áruk Oroszországból történő behozatala nem tilalmazott, a vám-árunyilatkozatok 44. rovatában az alábbi igazoláskódot kell szerepeltetni:
 - a) Y857: A 833/2014/EU tanácsi rendelet 3i. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tilalmak nem alkalmazandók (lásd a 3i. cikk (3d) bekezdésében foglalt szerződéses kivételeket).
17. A 2023/427/EU rendelettel módosított 833/2014/EU rendelet XXI. melléklet „C” részében feltüntetett 2803 és 4002 KN kód alá sorolt áruk behozatali mennyiségi kontingens alapján történő behozatala esetén a vám-árunyilatkozatok 44. rovatában az alábbi igazoláskódok valamelyikét kell szerepeltetni:
 - a) A 2803 KN kód alá tartozó áruk esetében K028: Tarifa kvóta - rendelési szám 09.8255 igényelt és ki nem merített,
 - b) A 4002 KN kód alá tartozó áruk esetében K029: Tarifa kvóta - rendelési szám 09.8256 igényelt és ki nem merített.
18. Amennyiben a 2023/427/EU rendelettel módosított 833/2014/EU rendelet XXIII. melléklet „C” részében feltüntetett áruk Oroszországba történő kivitele nem tilalmazott, a vám-árunyilatkozatok 44. rovatában az alábbi igazoláskódok valamelyikét kell szerepeltetni:
 - a) Y858: A 833/2014/EU tanácsi rendelet 3k. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tilalmak nem alkalmazandók (lásd a 3k. cikk (3c) bekezdésében foglalt szerződéses kivételeket),
 - b) Y863: A 833/2014/EU rendelet 3k. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tilalmak által érintett áruktól eltérő áruk.
19. Amennyiben a 2023/427/EU rendelettel módosított 833/2014/EU rendelet 12.e cikke alapján XVII., XXI., XXII., XXV., XXVI., XXVII. mellékleteiben feltüntetett áruk Oroszországból történő behozatala nem tilalmazott, és az áruk kiadhatók, a vám-árunyilatkozatok 44. rovatában az alábbi igazoláskódot kell szerepeltetni.
 - a) Y859: Az EU vámuniójának területére beléptetett és a vámhatóságoknak a jelen szankció hatálybalépése vagy alkalmazhatóságának időpontja előtt bemutatott áruk, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont (lásd a 833/2014/EU rendelet 12e. cikkét).

6. Záró rendelkezések

20. Az útmutató a kiadmányozás napjától érvényes.

21. Az EU Hivatalos Lapjának az L059I számában 2023. február 25-én megjelent 2023/427/EU rendelet rendelet az alábbi linken elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:L:2023:059I:TOC>
22. A Hivatalos Lapban további, az orosz-ukrán háborúval kapcsolatos további szankciós rendeleteket és határozatokat módosító jogszabályok, illetve a 2023/427/EU rendeletben szereplő pénzügyi és vagyoni jellegű korlátozásokat módosító rendelkezések is szerepelnek, amelyek nem érintik a vámhatósági ellenőrzéseket.

Budapest, 2023. március 13.

Dr. Bakai Kristóf Péter
pénzügyőr dandártábornok